

ERUDITIO
MORIS
FUTURUM

Передова практика застосування Конвенції Еспо у ЄС

(часткові результати проекту IPRA)

Петер Міхок

Університет Матея Бела (Банська Бистриця,
Словаччина)

Національний круглий стіл “Орхуська конвенція та ядерна
енергетика”

Київ, 21-22 лютого 2013 р.

Країни, де
впроваджується
проект IPPA

Інші країни, що
беруть участь у
проекті IPPA

Проект “Впровадження методів участі громадськості у видаленні радіоактивних відходів” (IPPA, 2011-2013 роки) :

- дослідження “Орхуська конвенція в ядерній енергетиці”;
- запровадження “неформального діалогу” з питань поводження з ядерними відходами.

Петер Мішок:

- дослідження транскордонних питань і “Реалізація Орхуської конвенції у Словаччині” (проект IPPA, 2011-13 рр.);
- участь у кампаніях НУО за фінансування кінцевих стадій ядерного циклу (2003-2010 рр.).

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Міхок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Доступ до інформації:

- обмін інформацією між “Сторонами походження” та “країнами, що можуть бути істотно зачеплені” (Конвенція Еспо, ст. 3, пп. 5-7);
- *Заінтересовані Сторони забезпечують, щоб **громадськість** зачепленої Сторони у районах, які, судячи з усього, будуть зачеплені, мала інформацію...* (Конвенція Еспо, ст. 3, п. 8).

Участь громадськості в прийнятті рішень

- *“... мала інформацію та можливості для надання зауважень або заперечень до запланованої діяльності та щоб ці зауваження або заперечення були повідомлені компетентному органу Сторони походження або безпосередньо, або, коли це необхідно, через Сторону походження” (Конвенція Еспо, ст. 3 п. 8).*
- **повідомлення** НУО, фізичних осіб (громадськості) тощо.

Доступ до правосуддя (також для НУО та фізичних осіб)

- право на розгляд у суді змісту відповідей на зауваження/заперечення НУО, фізичних осіб (громадськості) тощо (термін дії Конвенції Еспо та

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Міхок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

*Хоча, на перший погляд, Конвенція Еспо стосується (тільки) транскордонних питань, п. 2 ст. 2 передбачає, що Сторони встановлюють національну процедуру оцінки впливу на навколишнє середовище, що відповідає певним вимогам, а отже, оскільки процедура транскордонної ОВНС має впроваджуватися в контексті національного законодавства, тим самим встановлюють стандарти ОВНС на національному рівні. У цьому відношенні **ст. 6 Орхуської конвенції розширює положення Конвенції Еспо.***

Стосовно прозорості та консультацій з громадськістю **“Орхуська конвенція”** встановлює детальніші положення щодо елементів участі громадськості в процедурі ОВНС, ніж Конвенція Еспо, а це означає, що Сторона обох конвенцій повинна застосовувати ці детальніші положення і у транскордонному контексті”.

Джерело обох цитат: Schrage (in: Bastmeijer and Koivurova (eds.)), 2008, p. 43-44.

Bastmeijer, K. and Koivurova, T. (editors): Theory and practice of transboundary environmental impact assessment. Leiden (Netherlands) / Boston (USA) : Martinus Nijhoff Publishers, 2008. ISBN 978-90-04-16479-6.

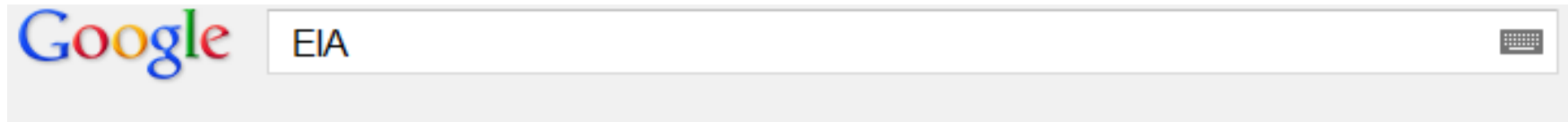
Chapter 2: *The Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context,*

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Мішок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Доступ у Словаччині до документації ОВНС щодо блоків 3 та 4 Хмельницької АЕС

Теорія

[Posudzovanie vplyvov na životné prostredie - Enviroportál - životné ...](#)

[enviroportal.sk/...o.../eia-sea-posudzovanie-vplyvov-na-zp](#)

Posudzovanie vplyvov na ŽP (EIA/SEA) ... Posudzovanie vplyvov na životné prostredie (Environmental Impact Assessment - EIA) je považovaný za jeden z ...

[Projekty EIA - Kroky EIA - Informačné zdroje - Proces EIA/SEA](#)

База даних
про поточні
процедури
ОВНС/ОВСС

[Posudzovanie vplyvov na ŽP \(EIA/SEA\) - Enviroportál - životné ...](#)

[www.enviroportal.sk/sk/eia](#)

25+ položiek – Vyhľadávanie v akciách EIA/SEA. Názov akcie. Zákon ...

Názov akcie

Rekonštrukcia a dostavba výrobného družstva TVORBA na nové ...

Výstavba kotla 75t/h v Teplárni východ. Zákon: 24/2006 novela ...

Posudzovanie vplyvov na ŽP (EIA/SEA)

Právne predpisy EIA/SEA

Proces EIA/SEA

Kroky EIA

Kroky SEA

Dokumentačné centrum

Zoznam spôsobilých osôb

Informačné zdroje

Projekty EIA

Informačný systém EIA/SEA

Kontakt

Diskusné fórum

Anglická verzia

Integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania (IPKZ)

Prevencia závažných priemyselných havárií (PZPH)

Пошук у проектах ОВНС/ОВСС

[Slovensky](#) | [Print](#)

Project name

Legislation

State of the a statement

Region

Field of Activity

Transboundary environmental impact a statement

[Reset](#)

1 [Next Page](#) >>

Usmernenie pre obstarávateľov a navrhovateľov

Project name	Region	District	Field of Activity
<u>3. blok a 4. blok Khmelnitsky - jadrová elektrárňa (KhNPP) VVER-1000</u> Legislation: 24/2006 novela 408/2011 Z.z. časť EIA State of the a statement: Notification/Preliminary environmental study ESPOD dohovor: Strana pôvodu: Ukraine Dotknutá strana: Slovensko,	Slovenská Republika	-	Energy industry

1 [Next Page](#) >>

Пошук у проектах ОБНС/ОВСС

Назва проекту

Законодавство

No. 24/2006 novela 408/2011 Coll. - section EIA (effective since 01.12.2011) ▾

Держава

Any state ▾

Регіон

All regions ▾

Сфера

Energy industry ▾

Транскордонний
ВНС

Ukraine ▾

1 [Next Page](#) > >>

Usmernenie pre obstarávateľov a navrhovateľov

Назва проекту	Регіон	Округ	Сфера
<u>3. blok a 4. blok Khmel'nitsky - jadrová elektrárň (KhNPP) VVER-1000</u> Legislation: 24/2006 novela 408/2011 Z.z. časť EIA State of the a statement: Notification/Preliminary environmental study ESPOO dohovor: Strana pôvodu: Ukraine Dotknutá strana: Slovensko,	Slovenská Republika	-	Energy industry

1 [Next Page](#) > >>

➤ ESPOO dohovor:

Базова інформація

Мета проекту Výstavba blokov elektrárne 3, 4

Місце впровадження Slovenská Republika (okres: -)

Компетентний орган Ministerstvo životného prostredia

Ініціатор

Ід. номер ініціатора

Ministerstvo ekológie a prírodných zdrojov Ukrajiny

Дозвільний орган

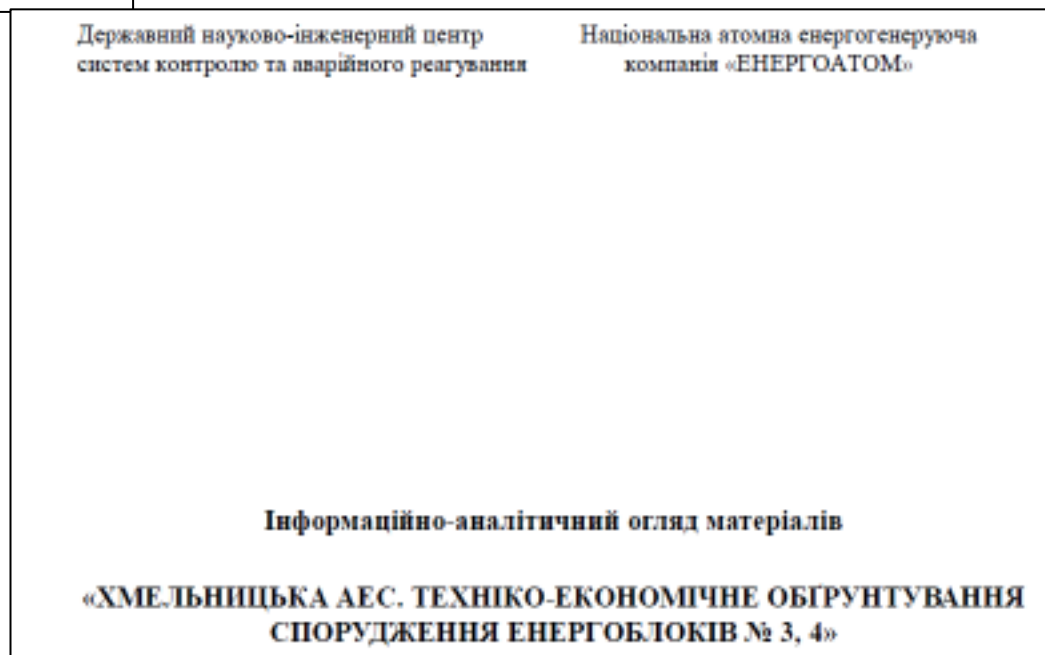
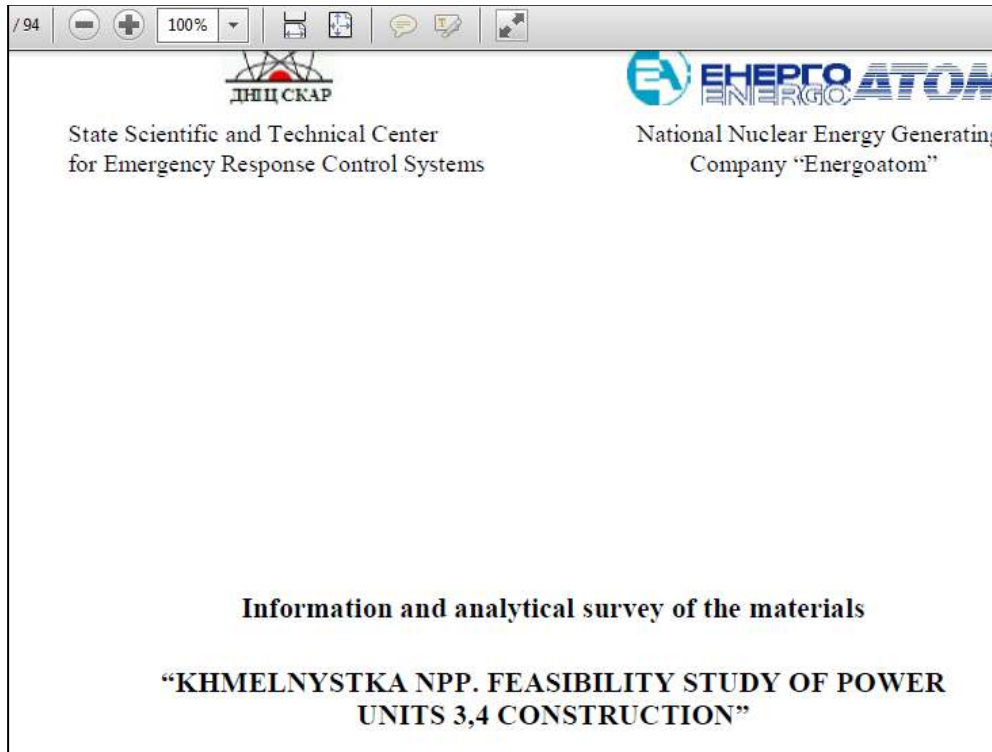
Strana pôvodu Ukrajina

Dotknutá strana Slovensko,

Документи

Текст
попереднього : [prílohy](#)
екологічного / [oznámenie SK](#)
дослідження | [oznamenie](#)
:

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Мішок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Передова практика: направлення оповіщень неурядовим організаціям

*... Коли ми отримали оповіщення з документацією ОВНС [від країни походження у рамках проекту в галузі атомної енергетики], ми **направили його** відповідним органам **та НУО** і **попросили їх надати зауваження протягом 6 або 8 тижнів.***

Джерело цитати: відповідь електронною поштою координатора Конвенції Еспо однієї з держав-членів ЄС на електронно-поштову анкету в рамках проекту IPRA, червень 2011 р.

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Мішок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Належна практика: тримісячний термін подання зауважень

Місячний термін надання відповіді на оповіщення за Конвенцією Еспо достатній тільки для проектів, про які ми знали раніше. Проте, для нових проектів або нових стратегічних документів потрібно (було потрібно) більше часу.

Джерело: дослідження за WP 3.1 проекту IPRA, двостороннє інтерв'ю з представником зачепленого органу місцевого самоврядування, грудень 2012 р.

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Міхок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Належна практика: тримісячний термін подання зауважень

30 днів не є ані “поміркованим” (Орхуська конвенція), ані

“належним” (Конвенція Еспо) терміном, коли

документація займає сотні сторінок, часто понад 800.

Джерело цитати/фрази: електронно-поштовий додаток до анкети за WP 3.1 проекту IPRA, заповненої однією з НУО, лютий 2013 р.

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Міхок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Належна практика: підтримка активного залучення НУО

*Час від часу НУО зв'язуються з нами та просять надати інформацію про проект в іншій країні, що може мати транскордонний характер, і крім того, є інші проекти, ніж у ядерній енергетиці. Ми завжди контактуємо з відповідною країною. Дуже часто виявляється, що цей проект перебуває на дуже ранньому етапі, про що згадувалося у газеті або науковому журналі, але ще зарано надсилати оповіщення з документацією ОВНС. **Проте, як я вважаю, дуже добре, що ми отримуємо***

Джерело цитати: відповідь електронною поштою координатора Конвенції Еспо однієї з держав-членів ЄС на електронно-поштову анкету в рамках проекту IPRA, червень 2011 р.

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Мішок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Приклади належної практики спілкування з НУО:

Ми [тобто зачеплена країна] організували проведення зустрічі з громадськістю після розміщення оголошень тощо у газетах... НУО, які особливо цікавилися питанням (або виступали проти), також узяли участь, після чого ми також отримали їхні письмові зауваження.

... ми отримуємо зауваження майже виключно електронною поштою, але дехто пише листи... на домашніх сторінках [процедур ОВНС/ОВСС]; надаються також зауваження з транскордонного аспекту.

... існує новостворений комітет, що конкретно опікується ядерною проблематикою; до його складу входять декілька НУО...

Джерело цитати: відповіді електронною поштою координаторів Конвенції Еспо держав-членів ЄС на електронно-поштову анкету в рамках проекту IPRA, червень 2011 р.

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Міхок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Приклади належної практики поваги до НУО:

Міністерство навколишнього середовища отримало відповідь Польщі на зауваження, подані Фінляндією 21 грудня 2011 р. Міністерство навколишнього середовища хотіло б подякувати Польщі за надання Фінляндії можливості взяти участь у процедурі планування Програми розвитку ядерної енергетики Польщі та у проведенні відповідної оцінки впливу на навколишнє середовище. Міністерство також хотіло б висловити вдячність за відповідь Польщі на зауваження, подані в нашому листі від 21 грудня 2011 р. Отримана нами інформація дозволяє уточнити більшість питань, порушених фінськими органами влади та громадськістю. Проте, ми хотіли б попросити вас люб'язно надати точнішу відповідь на зауваження, зроблені Гельсінкським бюро організації Greenpeace Nordic.

Джерело цитати:

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Date

15.11.2012

YM3/5522/2011

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Мішок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Точка зору НУО: якою повинна бути “належна” практика:

“Належне” взяття до уваги зауважень НУО не означає відповіді (що їх вони всі надають: “відхилено, тому що...”).

Воно означає, що необхідно враховувати зауваження, надані НУО, і, де потрібно, вносити зміни у проект. Якщо це не потрібно, відмову слід належним чином аргументувати.

Джерело цитати: зауваження, що доповнює анкету за WP 3.1 проекту IPRA, заповнену “дуже досвідченою” НУО, лютий 2013 р.

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Мішок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Орхуська конвенція (третій напрямок): доступ до правосуддя

GOs support the Access to Justice Directive of the EU? (Toolkit). [“Як НУО можуть підтримувати Директиву ЄС про доступ до правосуддя (інструментарій)”] Written by: Justice and Environment, 2012.

Possible initiatives on access to justice in environmental matters and their socio-economic implications (DG ENV.A.2/ETU/2012/0009r1) [“Можливі ініціативи щодо доступу до правосуддя з екологічних питань та їхні соціально-економічні наслідки”] Submitted to: European Commission / DG ENV.A.2. Maastricht, 9 January 2013

Передова практика застосування Орхуської конвенції та Конвенції Еспо в ЄС.

Петер Міхок, Університет Матея Бела. Круглий стіл з Орхуської конвенції, Київ, 21 лютого 2013 р.

Конкретне проблемне питання: продовження терміну експлуатації АЕС

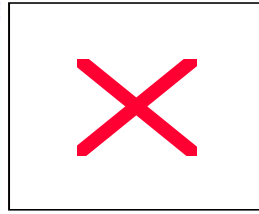
- не зазначено у Додатку до Конвенції Еспо.

Комітет з імплементації – відповідність як результат інформації, наданої Комітету з інших джерел

EIA/IC/INFO/7

Інформаційна форма, подана Комітету 20 квітня 2011 р. “Екоklubом”, українською неурядовою організацією, щодо пропонованого продовження терміну експлуатації ядерних реакторів в Україні.

ERUDITIO
MORIS
FUTURUM

Дякую за увагу!

**Прошу ставити запитання або пізніше
надсилати коментарі електронною
поштою на адреси:**

peter.mihok@umb.sk

mihok@cepta.sk